Chlum Svaté Maří

Kraj: Karlovarský
Okres: Sokolov
Správní obvod: Sokolov
GPS souřadnice: 50.149837N, 12.535644E
Nadmořská výška: 539 m n. m.
První pís. zmínka: 1341 (683 let)
Počet obyvatel: 323
PSČ: 357 09
Adresa URL: www.chlumsvatemari.cz

Historie obce Chlum Svaté Maří

Zdaleka viditelná krajinná dominanta Chlum Svaté Maří, na rozhraní historického Chebska trvale připojeného k Českému království od roku 1322 a území ovládaného od druhé čtvrtiny 13. století českými králi z hradu Lokte, poutala pozornost zejména jako místo, kam k sošce Panny Marie, přicházely procesí věřících. S místem spojená zázračnost i tajemnost opřádající jeho vznik a nejstarší osudy daly vzniknout řadě pověstí, které se pokoušely záhadné skutečnosti vysvětlovat. Vznikly zde báje o objevení zázračné Madony, chlumských loupežnících a zdejších kostelních zvonech.
První zmínka o Chlumu Svaté Maří pochází z roku 1341. Osídlení místa je však mnohem starší. Ve 13.století zde stála socha Panny Marie a dřevěná kaple. Tu nahradil kolem roku 1400 kamenný kostel Nanebevzetí Panny Marie a Maří Magdalény. O poutníky, kteří přicházeli do Chlumu, se starali členové řádu Křížovníků s červenou hvězdou a ti poblíž kostela založili osadu.
V roce 1429 přitáhli husité a kostel vypálili, ale po skončení husitských válek byl znovu opraven. Během 15. století se osada pomalu mění na městečko. Velmistr arcibiskup Harrach roku 1651 povýšil Chlum na městys a dovolil užívání vlastní pečetě se znakem: červeným křížem a hvězdou nad třemi zlatými vrchy.
Po třicetileté válce se poutě velmi rozmohly a pražský arcibiskup a velmistr Jan Bedřich Valdštejn povýšil zdejší faru na proboštství, což dalo podnět k výstavbě nového chrámu a poutního areálu. Kompletní barokní stavba, byla podle plánů Kryštofa Dienzenhofra dokončena roku 1728.
Roku 1960 byl pozměněn název obce na Chlum nad Ohří. Teprve po dlouhých třiceti letech mu bylo opět vráceno původní jméno. Chlum Svaté Maří byl a pravděpodobně dlouho zůstane oblíbeným poutním místem nejen pro věřící z celé České republiky.